

Ηράκλειο, 5-9-2022

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον κ. Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Θέμα: Απρόσβλητος ο δάκος από τα υπάρχοντα φάρμακα

Σε δημοσίευμα στον ηλεκτρονικό τύπο¹ αναφέρεται ότι η απόσυρση της άδειας χρήσης των περισσότερων παλαιών χρησιμοποιούμενων δραστικών ουσιών, όπως πυρεθρινοειδή και οργανοφωσφορικά εντομοκτόνα, έχει οδηγήσει στη διενέργεια δολωματικών ψεκασμών με εναλλαγή μόλις δύο ή τριών σκευασμάτων.

Η επιστολή του προέδρου του Παραρτήματος ΓΕΩΤΕΕ Κρήτης, όπως αναφέρεται στο δημοσίευμα έχει ως εξής: «Όπως ήδη γνωρίζετε, είναι γεγονός πως η καταπολέμηση του δάκου της ελιάς αντιμετωπίζει δυσκολίες τα τελευταία χρόνια, λόγω κυρίως της απόσυρσης άδειας χρήσης των περισσότερων παλαιών χρησιμοποιούμενων δραστικών ουσιών (πυρεθρινοειδή και οργανοφωσφορικά εντομοκτόνα), αλλά και λόγω της ανθεκτικότητας του δακοπληθυσμού κυρίως σε πυρεθρινοειδή εντομοκτόνα. Ιδιαίτερα σε ορισμένες περιοχές της Κρήτης, η ανθεκτικότητα παρουσιάζεται αρκετά αυξημένη.

Εξαιτίας των παραπάνω, η εφαρμογή του εθνικού προγράμματος συλλογικής καταπολέμησης του δάκου της ελιάς με δολωματικούς ψεκασμούς (δακοκτονία) αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα. Ιδιαίτερα για την τρέχουσα καλλιεργητική περίοδο του 2022 πραγματοποιούνται δολωματικοί ψεκασμοί εντομοκτόνων ουσιαστικά μόνο δύο ή τριών διαφορετικών δραστικών ουσιών, που έχει ως συνέπεια τη μη ορθή διαχείριση ανθεκτικότητας του δακοπληθυσμού και τη μειωμένη αποτελεσματικότητα του εθνικού προγράμματος δακοκτονίας.

Συνεπώς είναι προφανές και αναγκαίο, για την αποτελεσματική εφαρμογή του προγράμματος δακοκτονίας, να ενισχυθεί άμεσα ο αριθμός των διαθέσιμων εντομοκτόνων με άδεια χρήσης στην καταπολέμηση του δάκου με δολωματικούς ψεκασμούς, με νέα εντομοκτόνα διαφορετικών δραστικών ουσιών από τις ήδη χρησιμοποιούμενες δραστικές ουσίες στο πρόγραμμα δακοκτονίας.

Είμαστε βέβαιοι πως και οι Υπηρεσίες σας, ως αρμόδιες Αρχές για την αδειοδότηση και χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην Ελλάδα, αναγνωρίζουν το συγκεκριμένο και πολύ σοβαρό ζήτημα φυτοπροστασίας που επηρεάζει την ελαιοκαλλιέργεια τόσο στην Περιφέρεια της Κρήτης, όσο και σε όλη την ελληνική επικράτεια.

¹ <https://www.neakriti.gr/article/kriti/1677716/agrotos-o-dakos-einai-aprosvlitos-apo-ta-uparhoda-farmaka-oi-kuries-episimanseis-tou-sedik/>

Για όλους τους παραπάνω λόγους, καλούμε τις Υπηρεσίες σας να μεριμνήσουν ώστε να δοθεί προτεραιότητα στη διαδικασία αξιολόγησης και αδειοδότησης νέων εντομοκτόνων (διαφορετικών δραστικών ουσιών) που προορίζονται για την καταπολέμηση του δάκου της ελιάς με δολωματικούς ψεκασμούς, τα οποία είναι ήδη αναγκαία για την ορθότερη και πληρέστερη εφαρμογή του προγράμματος δακοκτονίας.

Θα θέλαμε να σημειώσουμε πως ο δολωματικός ψεκασμός θεωρείται μέθοδος φυτοπροστασίας χαμηλότερου κινδύνου (σε σύγκριση με τους ψεκασμούς καλύψεως), αφού εφαρμόζεται ελεγχόμενη και σημαντικά μικρότερη ποσότητα δραστικής ουσίας ανά στρέμμα, με αποτέλεσμα την αυξημένη ασφάλεια της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος, τη μειωμένη συσσώρευση υπολειμμάτων σε ελαιόκαρπο και ελαιόλαδο και τον περιορισμένο κίνδυνο ανάπτυξης ανθεκτικότητας. Συνεπώς η μέθοδος καταπολέμησης τους δάκου της ελιάς με δολωματικούς ψεκασμούς συνάδει με τις αρχές της “Πράσινης Συμφωνίας” και τους στόχους της στρατηγικής “Από το Αγρόκτημα στο Πιάτο” (Farm to Fork) της Ε.Ε.

Αυτό αποτελεί ακόμη ένα σοβαρό λόγο για να δοθεί προτεραιότητα στην αδειοδότηση νέων εντομοκτόνων για χρήση με δολωματικούς ψεκασμούς. Η μέθοδος της μαζικής παγίδευσης για τη μείωση του δακοπληθυσμού θεωρείται και αυτή χαμηλού κινδύνου, αλλά συστήνεται μόνο σε περιοχές με χαμηλό πληθυσμό δάκου ή σε συνδυαστικά με τον δολωματικό ψεκασμό. Άρα ο δολωματικός ψεκασμός αποτελούσε και αποτελεί την κύρια και την πιο βασική μέθοδο καταπολέμησης του δάκου της ελιάς που εφαρμόζουν τα προγράμματα δακοκτονίας στις Περιφέρειες της χώρας μας.

Εν κατακλείδι και με βάση όλα τα δεδομένα παραπάνω, είναι πολύ σημαντικό να δοθεί προτεραιότητα από τις Υπηρεσίες σας στην αξιολόγηση και αδειοδότηση εντομοκτόνων για την καταπολέμηση του δάκου της ελιάς με δολωματικούς ψεκασμούς. Συγκεκριμένα για την επόμενη καλλιεργητική περίοδο του 2023 είναι αναγκαίο να χορηγηθούν άδειες χρήσεις σε νέα - υπό έγκριση - σκευάσματα όσο το δυνατόν πιο έγκαιρα στις αρχές του 2023, ώστε να ενισχυθεί άμεσα το πρόγραμμα δακοκτονίας έτους 2023 με νέα εντομοκτόνα».

Στο μεταξύ, σε πρόσφατη συνεδρίαση της Επιστημονικής Συμβουλευτικής Επιτροπής Φυτοπροστασίας (ΕΣΕΦΕ) του ΣΕΔΗΚ, επισημάνθηκαν τα εξής:

- Η εμφάνιση υψηλών δακοπληθυσμών μετά τη διενέργεια της 1ης και 2ης γενικής διαβροχής υποδηλώνει την ύπαρξη σημαντικών αιτιών που δεν επέτρεψαν την επιθυμητή αποτελεσματικότητά τους. Τα αιτία αυτά πρέπει να αναζητηθούν και να προσδιοριστούν με αντικειμενικότητα για συναγωγή ορθών συμπερασμάτων στο μέλλον.

- Στη φάση αυτή προέχει η εξεύρεση τρόπων και μέσων για άμεση εξουδετέρωση της απειλητικής εφόδου του εντόμου και η διάσωση της ελαιοπαραγωγής. Η συνιστώμενη εγρήγορση των παραγωγών είναι ανέφικτη για την πλειονότητα των παραγωγών, με δεδομένη την αριθμητική ανεπάρκεια, την ηλικιακή αδυναμία, αλλά και την απουσία πολλών από αυτούς από τα χωριά τους.

- Η άμεση αντιμετώπιση της κατάστασης πρέπει να βασιστεί σε σχεδιασμό με βάση τις δυνατότητες του συστήματος της συλλογικής δακοκτονίας, αλλά και συμπληρωματικές ενισχύσεις από το υπουργείο και την Περιφέρεια. Ο σχεδιασμός πρέπει να έχει δύο κατευθύνσεις:

Επισήμανση των περιοχών με δακοπροσβολές και αντιμετώπισή τους με ψεκασμούς κάλυψης με χρήση επιτρεπόμενων διασυστηματικών εντομοκτόνων.

Έλεγχο των υφιστάμενων πληθυσμών τέλειου εντόμου με αλληπάληλους συχνούς δολωματικούς ψεκασμούς με αποτελεσματικό φάρμακο. Το διάστημα των 21 ημερών μεταξύ ψεκασμών που αναφέρεται στην απόφαση κυκλοφορίας και στις ετικέτες φαρμάκων πρέπει να επανεξεταστεί.

- Η μονιμότερη επίλυση του προβλήματος της αποτελεσματικότητας της συλλογικής δακοκτονίας πρέπει να επιδιωχθεί με τη ριζική αναδιοργάνωσή της, η οποία πρέπει να σχεδιαστεί λαμβάνοντας υπόψη τις κατά καιρούς επίσημες προτάσεις φορέων και ιδιαίτερα πρόσφατα υπομνήματα που αναφέρει ο ΣΕΔΗΚ.

Πάντως, αξιοσημείωτο, τέλος, είναι το γεγονός ότι το υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, απαντώντας σχετικά μέσω κοινοβουλευτικών παρεμβάσεων, πέταξε το «μπαλάκι» στις Περιφέρειες της χώρας, ως προς τη σωστή διεξαγωγή και την αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων καταπολέμησης του δάκου.

Ερωτάσθε κ. Υπουργέ:

Ποιες ενέργειες θα γίνουν για τη σωστή αντιμετώπιση του δάκου;

Για την αποτελεσματική εφαρμογή του προγράμματος δακοκτονίας, θα ενισχυθεί άμεσα ο αριθμός των διαθέσιμων εντομοκτόνων με άδεια χρήσης στην καταπολέμηση του δάκου με δολωματικούς ψεκασμούς, με νέα εντομοκτόνα διαφορετικών δραστικών ουσιών από τις ήδη χρησιμοποιούμενες δραστικές ουσίες στο πρόγραμμα δακοκτονίας;

Ο ερωτών βουλευτής

Γεώργιος Λογιάδης